

สรุปรายงานเฝ้าระวังโรคในพื้นที่ประสบอุทกภัยจังหวัดอุตรดิตถ์

(ตั้งแต่วันที่ 23 พฤษภาคม 2549 ถึง 1 มิถุนายน 2549)

การเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา

ข้อมูล ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2549

สำนักระบาดวิทยา Bureau of Epidemiology

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 จังหวัดพิษณุโลก The Office of Disease Prevention and Control No.9

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 10 จังหวัดเชียงใหม่ The Office of Disease Prevention and Control No.10

✉ Kusak012@hotmail.com

1. สถานการณ์พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย

1.1 พื้นที่ประสบอุทกภัย จำนวน 3 อำเภอ 27 ตำบล 214 หมู่บ้าน มีผู้ได้รับผลกระทบทั้งหมด 128,800 คน ข้อมูล ณ ปัจจุบัน พบผู้เสียชีวิต 67 คนและยังสูญหายอีก 37 คน (รายละเอียดดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวนและประเภทความสูญเสียจำแนกรายอำเภอ

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ราษฎร (คน)	ครัวเรือน (จำนวน)	เสียชีวิต (คน)	สูญหาย (คน)
เมือง	12	79	61,024	13,500	23	0
ลับแล	8	64	57,111	18,184	22	5
ท่าปลา	7	71	10,665	5,332	22	32
รวม 3 อำเภอ	27	214	128,800	37,016	67	37

ที่มา : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย วันที่ 1 มิถุนายน 2549 เวลา 12.00 น.

1.2 ศูนย์พักพิงในพื้นที่ประสบภัย

ปัจจุบันยังมีศูนย์พักพิงที่มีผู้ประสบภัยพักอาศัยรวมกันทั้งหมด 13 แห่ง (เป็นศูนย์พักพิงที่ค้างคืน 7 แห่ง และไม่มีคนค้างคืน 6 แห่ง) โดยอยู่ในเขตอำเภอเมือง 2 แห่ง อำเภอลับแล 10 แห่ง และอำเภอท่าปลา 1 แห่ง มีผู้พักพิงรวม 984 คน (ดังตารางที่ 2) โดยปัจจุบัน ผู้พักพิงในศูนย์พักพิงทั้งหมดใช้น้ำบรรจุขวดในการบริโภค มีปริมาณที่เพียงพอ ส่วนน้ำอุปโภคจะใช้น้ำประปาหมู่บ้านซึ่งเริ่มเปิดให้บริการได้แล้วในหลายจุด โดยมีการปรับปรุงคุณภาพน้ำก่อนการเปิดให้บริการ ศูนย์พักพิงส่วนใหญ่ยังมีปัญหาเรื่องขยะมูลฝอย โดยเฉพาะขยะเปียกซึ่งไม่ได้มีการจัดเก็บหรือทำการฝัง ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) จากสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 จังหวัดพิษณุโลกและสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 10 จังหวัดเชียงใหม่ จึงนำถุงดำไปแจกเพื่อทำการจัดเก็บขยะขณะรอการฝังกลบหรือจัดเก็บโดยเทศบาล และประสานงานให้ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 พิษณุโลก ดำเนินการพ่นยามาแมลงวันแล้ว ส่วนในศูนย์พักพิงบางแห่งที่มีปัญหาเรื่องยุง เช่น ศูนย์พักพิงวัดคอดอยมูล ได้นำมุ้งไปแจกให้กับผู้พักพิงเพื่อใช้ในการป้องกันยุงกัด และประสานงานให้ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 พิษณุโลก ดำเนินการพ่นหมอกควันต่อไป

ตารางที่ 2 ศูนย์พักพิงในพื้นที่ประสพภัย จังหวัดอุดรดิตถ์

อำเภอ	ตำบล	ชื่อศูนย์พักพิง	จำนวนผู้พักพิง(คน)			สุขา (ห้อง)	ชนิด น้ำดื่ม	น้ำดื่ม (เพียงพอ/ ไม่พอ)	ชนิดน้ำใช้	น้ำใช้ (เพียงพอ/ ไม่เพียงพอ)		
			ผู้ใหญ่	เด็กอายุ <15 ปี	รวม							
เมือง	บ้านด่านนาขาม	วัดแม่เจย			30			น้ำขวด	เพียงพอ	จากเทศบาล	เพียงพอ	
	น้ำริด	วัดห้วยกั้ง			126			น้ำขวด	เพียงพอ	ประปา	เพียงพอ	
ลับแล	แม่พูล	เทศบาลหัวดง*	19	5	24			น้ำขวด	เพียงพอ	ประปา	ไม่เพียงพอ	
		วัดศรีอุทุมพร									ประปา	
		บ้านผามุบ*	150	30	180	9		น้ำขวด	เพียงพอ	สนาม	เพียงพอ	
		วัดหัวดง*			60	16		น้ำขวด	เพียงพอ	ประปา	เพียงพอ	
		ร.ร.บ้านห้วยใต้ (ม.7)			22	4		น้ำขวด	เพียงพอ	น้ำบ่อ	เพียงพอ	
		วัดผักราก (ม.5)	280	30	310	11		น้ำขวด	เพียงพอ	หมู่บ้าน	เพียงพอ	
	ฝายหลวง	วัดเจดีย์ (ม.7)*			30			น้ำขวด	เพียงพอ	น้ำบาดาล	ไม่เพียงพอ	
		วัดทุ่งเอี้ยง(ม.5)*			30			น้ำขวด	เพียงพอ	น้ำบาดาล	เพียงพอ	
		วัดใหม่(ม.1)*			50			น้ำขวด	เพียงพอ	ประปา	หมู่บ้าน	เพียงพอ
	ชัยชุมพล	วัดชัยชุมพล	4	2	6	10		น้ำขวด	เพียงพอ	จากเทศบาล	เพียงพอ	
	เทศบาล	ร.ร.เทศบาล										
ศรีพนมมาศ	ศรีพนมมาศ*	80	0	80			น้ำขวด	เพียงพอ	ประปา	เพียงพอ		
ท่าปลา	น้ำหมัน	โรงเรียนน้ำลี			30			น้ำขวด	เพียงพอ	ประปา	เพียงพอ	

*ศูนย์พักพิงที่ยังมีผู้อาศัยค้างคืน

2. สถานการณ์โรคที่เฝ้าระวัง

กรมควบคุมโรค โดยทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) จากสำนักระบาดวิทยา สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 จังหวัดพิษณุโลก และสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 10 จังหวัดเชียงใหม่ดำเนินการจัดตั้งระบบเฝ้าระวังโรคเชิงรุกหลังเกิดเหตุอุทกภัย เพื่อให้สามารถเฝ้าระวังโรคและปัญหาสาธารณสุขสำคัญที่มีโอกาสเกิดปัญหาเพิ่มขึ้นได้ และให้ตรวจจับการระบาดของโรคได้อย่างรวดเร็ว เพื่อป้องกันควบคุมโรคก่อนที่จะเกิดการระบาดออกไปในวงกว้าง ในพื้นที่ประสพอุทกภัยจังหวัดอุดรดิตถ์ โดยการติดตามหน่วยบริการการแพทย์เคลื่อนที่ เพื่อเก็บข้อมูลผู้ป่วยที่มารับบริการ ณ หน่วยบริการการแพทย์เคลื่อนที่ โดยมีกลุ่มโรคที่เฝ้าระวังจำนวน 13 กลุ่ม ตั้งแต่วันที่ 24 พฤษภาคม 2549 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน สรุปผลการดำเนินการเฝ้าระวังโรคเชิงรุก ดังนี้

ผลการเฝ้าระวังโรค

2.1 ตั้งแต่วันที่ 24 ถึง 31 พฤษภาคม 2549 พบผู้ป่วยเข้าข่ายโรคที่เฝ้าระวังทั้งหมด 3,680 ราย โรคที่พบมากที่สุด ได้แก่ โรคผื่นคัน-น้ำกัดเท้า จำนวน 1,127 ราย รองลงมา ได้แก่ บาดแผล จำนวน 922 ราย และโรคติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนบน จำนวน 642 ราย วิตกกังวล จำนวน 613 ราย บาดแผลติดเชื้อ จำนวน 144 ราย โรคอุจจาระร่วง จำนวน 130 ราย ตาแดง จำนวน 52 ราย อาหารเป็นพิษ จำนวน 32 ราย มีไข้และผื่น จำนวน 13 ราย (ดังตารางที่ 3) ในจำนวนทั้งหมดไม่มีผู้เสียชีวิตจากโรคที่เฝ้าระวัง

2.2 ในกลุ่มโรคอุจจาระร่วง พบว่า มีการกระจายในกลุ่มเล็ก ๆ กระจาย แต่ละแห่งไม่เกิน 10 ราย ได้ดำเนินการสอบสวนโรคอุจจาระร่วงและเก็บอุจจาระส่งตรวจ จำนวน 17 ราย ผลตรวจไม่พบเชื้อ 5 ราย รอผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ 12 ราย โดยสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการรับประทานอาหารที่ได้รับบริจาค

2.3 ผู้ป่วยสงสัยโรคเลปโตสไปโรซิส จำนวน 3 ราย โดยทั้งหมดอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง ทีม SRRT ได้ดำเนินการสอบสวนโรคและเก็บตัวอย่างเลือดส่งตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ พิษณุโลกแล้ว จากผลการสอบสวนเบื้องต้นการติดเชื้อน่าจะเกิดก่อนเหตุการณ์อุทกภัย

2.4 พบผู้ป่วยสงสัยโรคมือ เท้า ปาก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านนากกก อำเภอลับแล จำนวน 6 ราย โดยรายแรกเริ่มมีอาการป่วยวันที่ 10 พฤษภาคม 2549 หลังจากนั้นจึงมีผู้ป่วยเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง จนกระทั่งเกิดเหตุการณ์อุทกภัย ทีม SRRT ได้ดำเนินการสอบสวนโรค ส่งอุจจาระตรวจที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ พิษณุโลก 1 ราย และดำเนินการควบคุมโรคในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านนากกกแล้ว

ตารางที่ 3 จำนวนผู้ป่วยที่มารับบริการหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ ตั้งแต่วันที่ 24 – 31 พฤษภาคม 2549

กลุ่มอาการ/ การวินิจฉัย	วันที่								รวมทั้งหมด (ราย)
	24/5/2006	25/5/2006	26/5/2006	27/5/2006	28/5/2006	29/5/2006	30/5/2006	31/5/2006	
โรคอุจจาระร่วง	9	7	34	36	17	10	8	5	130
อาหารเป็นพิษ	0	0	0	8	18	4	0	2	32
ตาแดง	6	0	7	8	3	1	25	2	52
มีไข้และผื่น	0	0	7	0	2	0	0	4	13
บาดแผล	30	286	195	140	53	11	156	51	922
บาดแผลติดเชื้อ	15	42	19	29	21	3	10	5	144
โรคผิวหนัง-น้ำกัดเท้า	0	111	232	373	129	68	186	28	1,127
โรคติดเชื้อทางเดิน หายใจส่วนบน	0	65	188	188	98	31	58	14	642
วิตกกังวล	0	205	140	110	38	30	65	25	613
สัตว์กัด-ต่อย	0	0	1	2	0	1	0	1	5
รวม	60	716	822	892	379	158	508	136	3,680

3. มาตรการควบคุมป้องกันโรคที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

3.1 ทีม SRRT จากสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 และสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 10 ดำเนินการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกในพื้นที่ประสบอุทกภัยทุกอำเภอ พร้อมดำเนินการสอบสวนหาสาเหตุของกลุ่มอาการที่เฝ้าระวัง

3.2 สํารวจสภาพสุขภาพibalสิ่งแวดลอม เพื่อประเมินความเสี่ยงของการระบาดของโรค

3.3 สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 10 จัดหน่วยรถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ เพื่อให้ความรู้ในการป้องกันโรคแก่ประชาชนในพื้นที่ประสบภัยทุกอำเภอ

3.4 ควบคุมและกำจัดแมลงนำโรคโดยศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 พิษณุโลก ดำเนินการพ่นหมอกควัน/ปล่อยละอองกำจัดยุง รวมทั้งพ่นฆ่าแมลงวันด้วยน้ำยาซูมิไรออนในพื้นที่ประสบอุทกภัย

3.5 ให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และสารเคมีในการสอบสวนควบคุมป้องกันโรค เช่น รองเท้าบูต ผ้าปิดปากปิดจมูก คลอรีนผง ทราयोอะเบท เป็นต้น

3.6 เร่งรัดให้สถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่ ดำเนินการเฝ้าระวังโรคโดยใช้รูปแบบการเฝ้าระวังโรคเร่งด่วนเมื่อเกิดอุทกภัย เพื่อตรวจจับการระบาดของโรค

4 สรุป

สถานการณ์อุทกภัยเริ่มคลี่คลาย เข้าสู่ภาวะปกติ กลุ่มโรคที่เฝ้าระวังมีแนวโน้มไม่เกิดการระบาดของโรค และทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุตรดิตถ์สามารถดำเนินการเฝ้าระวังโรคได้แล้ว โดยการสนับสนุนจากสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 และสำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค